

Eýesiz itleriň söhbeti / ýumoreska

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Eýesiz itleriň söhbeti / ýumoreska EÝESIZ ITLERIŇ SÖHBETI

Şäheriň gaýra ýüzündäki zibilhananyň daşynda ertirden bäri ala-hasyrdy bolup lukma agtaryp ýören öýsüz-öwzarsyz itler ýeke-ýekeden çäge alaňlaryna tarap çekildiler. Az-owlak güneşlänlerinden soň, gyňyr köpek Alabaý olaryň hemmesini ýanyna çagyryp, gürrüňe başlady:

– Hany, şu gün biziň sürimize goşulan barmy, ýa-da...

Garny heprik ýaly tazy ilgezik häsiýetine görä haýdan-haý jogap berdi:

– Şu gün, hanha, şol çetdäki üçüsi gelip goşuldy.

– Onda hany, bir tanşalyň. Şujagaz tümmege gezek-gezegini çykyp, özüňizi tanadyň, başdan geçireniňizi gürrüň beriň. Kimdigiňizi bilmän, biz sizi aramyzda saklap bilmeris. Onsoňam, zzyňyza düşüp, ol it tutýan edaradan geläýmezler-ä? Görkezilen tümmeğiň ýanyna geçen itler birden gabyr-gubur edişip:

– Ýok! – diýdiler.

– Onda haýsyň başlajak?

– Men – diýip, gulaklary agzyndanam aşak geçip duran gaýyň tümmege çykdy.

– Meniň adym Bokurdak, bu ýere gelmegime özüm günäkär. Sebäbi gowy durmuş meni azdyrdy. Dostumyz adam aýtmyşlaýyn, "doýan günümüz ogurlyk etmek" biziň käbirimize mahsus. Ogurlan zadymam ýok-la. Öý eýesiniň adyny tutup oturmaýyn, bilip bolmaz, pelek işini. Hawa, meniň hojaýynym bir uly ýerde işleýärdi, ýygy-ýygydan raýonlara barlaga giderdi. Geldigem meniň ýatagymyň aşagyna bir zatlar gömerdi. Ine, bir gün onuň öýüne organ işgärleri dökülip, bir zatlar gözläp başladylar. Ahyram alty-ýedi banka pul çykardylar. Öý eýesinem alyp gitdiler. Ýene-de on baş ýyldan geljekmiş. Ony äkitdilerem

welin, başlanandyr bir şady-horramlyk. Hojaýynyň aýaly öýünw jahyl-jümrüleri üýşürip, keýp-sapa çekip başlady. Şol günler-ä meniňkem kemje-kerdem däl-di, günüm baýguşyňky ýalydy, iýjek-içjegim geler durardy. Günlerde bir gün öýdäkileriň birine üýräýmenmi. Nämäňe gerek diýsene? Asyl ol hanymyňka gelyän ýigit it öldürýän edarada işleýän bolara çemeli, "Ertir itiňi atdyrarn" diýdi-de, ir bilen çykyp gitdi. Ol gidendir, menem eňäýendirin ümdüzüme. Bir hepde hor-homsy onda-munda gezdim. Öňňün, ine şu uçaýak ite duşdum, olam özüm ýaly ekeni, bärlik gaýtdyk.

Indi gezegi uçaýak it aldy:

– Meniň adym Akgulak, ýöne gulaklarymyň biri akdy, gulaklarymam, guýrugymam kesdiler – diýip, Akgulak gözünden boýur-boýur ýaş döküp, artky jonuk sag aýagyna seretdi. – Sen Bokurdak han, öwünen bolma "doýýadym" diýen bolup, men günde täzeje gapyrga syrardym, işbiliň dagy heňläň ýerini aýryp, aşagyny iýerdim. Arman, bolmady, meniň eýämi "gapjadylar-da". Uly bazanyň hasapçysydy – diýip, ol ýene-de zarynlady.

Alabaý:

– Hany, gysgarak – diýensoň, Akgulak ýene-de gürrüňini dowam etdirdi.

– Eýämi äkidenlerinden soň, onuň jaýyny çagalar bagyna öwürdiler.

Üçünji it nobatyny aldy:

– Meniň adym Gaplaň. Meň eýäm bilen ylalaşyp, hoşlaşyp gaýtdym, onuň hem ýagdaýyna düşünmek gerek. Onuň kiçijik howlusy bardy, iki sany-da otagy, alty baş bolubam allanäme ýaşap ýördüler, bir gün "saňa mikroraýonlaryň birinden jaý berjek" diýdiler. Ol orta mekdepde mugallym bolansoň, goşy-golamy-da köp däl, şonuň üçindir-dä, oňa dördünji gatdan jaý berdiler. Kimiň öý goşy köp bolsa, ýagny söwda işgärine, sklad müdirine we şoňa meňzeşlere aşaky gatlardan jaý berilýän eken, adamçylyk-da. Olaň ýüki köp-dä, "göterip ýörmesinler" diýýändirler-dä. Olaryň baran jaýynda ylaýyk kyrk sekiz hojalyk ýaşaýan ekeni. Bir gijejok öýünde-de boldum. Onuň münüp-düşmeg-ä bir görgi, ýogsam art aýagyň birini gapdyrmaly wagty näme ederinem bilmedim, her niçik, men ertire çenli

çydadym.

Geplemek gepläp bolansoň, Alabaý eýläk-beýläk selkildäp, söze başlady:

– Biz bu üçüsini kabul edeliň! Gaplaň, senem hapa bolma, özüm seniň ýagdaýyňa düşündim, bu oturanlaryňam köpüsiniň eýeleri täze jaý alan. Ol öýlerde, aýdysyň ýaly ellä golaý hojalyk ýaşamaly. Olaryň her haýsam bir it saklaýsalar, ýagdaýyň nähili boljagyny özüňiz gowy bilýärsiňiz. Hawa, köpekler, ganjyklar, güjükler, ana maşynlar ýene-de zibil getirýärler. Olar gidenlerinden soň baryp mazalyja naharlanarys. Ýöne, bir zady ýatdan çykarmaň. Adamlaryň tarhan dökerligi sebäpli bu ýere örän köp azyk, iýmit galyndysy getirilýär. Bu ýagdaý biziň üçin kem däl, ýöne birden olar tygşytlylygy öwrenäýseler, bizem ata-babalarymyzyňky ýaly awumyzy kowalap almaly bolaýsak, köpümüz aç öleris. İçimizde semränimiz çaksyz köp. Ana, maşynlar gitdiler, ýörüň, naharlanalyň.

Kakajan MOMMADOW. Satiriki hekaýalar